

РЕЦЕНЗИЯ

От Чл.-кор. проф. д-р Григор Ангелов Горчев, д.м.н.

Относно дисертационния труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”

На д-р Хюлия Ерджанова Ферадова

Научен ръководител: доц. д-р Добромир Димитров, д.м., МУ- Плевен

Тема: „ПРОУЧВАНЕ НА ПРОМЯНАТА НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ ПРИ ПАЦИЕНТИ С АВАНСИРАЛ КАРЦИНОМ НА ПАНКРЕАСА, ЛЕКУВАНИ ЧРЕЗ ФОКУСИРАНА УЛТРАЗВУКОВА ХИРУРГИЯ”

Въз основа на решение на Академичния съвет на Медицински университет – Плевен (Протокол № 26 от 18.05.2020 г.) и Заповед на Ректора № 941 от 19.05.2020 г. съм избран за член и председател на Научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” на д-р Хюлия Ерджанова Ферадова, Катедра „Пропедевтика на хирургическите болести” при Факултет „Медицина” на МУ-Плевен.

Представени ми бяха дисертация, автореферат и всички необходими за изготвянето на тази рецензия документи. Рецензията ми е съобразена със Закона за развитието на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника на МУ – ПЛЕВЕН.

Биографични данни за дисертанта

Д-р Хюлия Ферадова е родена през 1989г в гр. Бурса, Република Турция. Тя е възпитаник на Английска гимназия „Гео Милев“, гр. Русе (2008г.).

Завършва специалност „Медицина“ през 2014г. в Медицински университет – Плевен с отличен успех като "Първенец на випуска". От 2015г. е докторант по образователна и научна специалност „Обща хирургия“ към Медицински университет – Плевен. През същата година започва и специализация по Хирургия. От тогава работи в Хирургично отделение на УМБАЛ „Света Марина“ - Плевен. От 2016 г. е хоноруван асистент и преподава на студенти англоезиково обучение. След проведен конкурс през 2018г става редовен асистент към катедра „Хирургически болести“ и продължава да работи като такъв и до днес.

От 2012г когато е все още студент в МУ- Плевен, д-р Ферадова е част от екипа на HIFU - център „Св. Марина“, който е единствен клиничен център в Източна Европа за неинвазивно лечение на солидни тумори чрез високоинтензивен фокусиран ултразвук. Д-р Ферадова е преминала специализирано теоретично и практическо обучение по новата технология в Чонгчинг, Китай в продължение на 1 месец през 2015г и допълнително обучение в Бон, Германия по-късно същата година. Участва като член на Организационния комитет и като лектор на международните HIFU конференции, проведени през 2016г и 2018г в МУ- Плевен. През март 2019г е гост лектор в Бон, Германия на 2nd International HIFU Meeting: Fundamentals and Clinical Practice / Bonner Interventionsradiologie (BIR) 2019.

Три години поред д-р Ферадова е част от организационния комитет на Училището по лапароскопска и роботизирана хирургия за студенти в МУ- Плевен. Има над 30 участия с презентации в международни форуми – в Германия, Турция, Китай и България, от тях 3 с пълнотекстови публикации. Участва в авторския колектив на 6 статии в български списания и 9 статии в чужди списания.

Владее отлично английски, руски и немски език.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Ферадова е представен върху 145 стандартни машинописни страници. Той съдържа 29 фигури, 7 таблици и 6 приложения, събрани в 11 глави. Библиографията включва 167 заглавия.

Литературният обзор е представен на 44 страници, които включват актуална информация относно карцинома на панкреаса и лечението му.

Представени са съвременните аблационни техники за лечение на пациенти с авансирал рак на панкреаса. Специално внимание е обърнато на Фокусираната ултразвукова хирургия (HIFU). Направен е анализ на проучванията за промяната в качеството на живот при пациенти, лекувани с аблационни техники и фокусирана ултразвукова хирургия.

Литературният обзор демонстрира много добро познаване на патологията и методите на лечение, както и уменията на докторанта да работи с литературни източници. Литературният обзор въвежда читателя в съвременните познания по отношение на рака на панкреаса и неговото лечение и набелязва съществуващите проблеми в областта, които мотивират провеждането на научното изследване по настоящия труд.

Структурата на дисертационния труд е логично изградена. Дисертантът има ясно оформена и конкретна цел - да се проследят и оценят клиничната ефективност и безопасността на фокусираната ултразвукова хирургия при пациенти с авансирал карцином на панкреаса, както и повлияването от лечението на различните компоненти на качеството на живот при тези болни.

За постигане на целта дисертантът си е поставил 5 задачи: да изготви алгоритъм за подбор на пациенти, подходящи за лечение с фокусирана ултразвукова хирургия, да проучи сигурността и безопасността на ФУХ, да проучи клиничната ефективност на метода върху локалния туморен

контрол, да проучи влиянието на ФУХ върху болковия синдром и да проучи промяната в различни компоненти на качеството на живот при тези болни чрез използването на валидирани инструменти.

За решаването на горепосочените задачи е проведено е 3-годишно едноцентрово проспективно проучване. То включва 30 души, постъпили за лечение в ХАЙФУ- Център към УМБАЛ „Св. Марина” – Плевен в периода от януари 2013г до август 2016г. Прави впечатление, че дисертантът е част от лекуващия екип на всички одобрени за ФУХ болни и участва активно в селекцията, подготовката, лечението и постоперативното проследяване на пациентите. Дисертантът е започнал работата си в екипа по разработването на дизайна и инструментите на проучването, както и по одобрение на проучването от Етичната комисия към Медицински университет - Плевен още като студент в 5-ти курс.

Детайлно са описани внедрените в проучването нестандартни методи. Подробна информация, подкрепена с богат снимков материал, е представена относно фокусираната ултразвукова хирургия - характеристики на HIFU апарата, етапи на процедурата, техническото изпълнение. Разяснени са инструментите на EORTC - предоставени за целите на проучването по съществуващо споразумение между Медицински университет - Плевен и EORTC. Използвани са съвременни статистически методи за потвърждаване достоверността на получените резултати.

Резултатите са представени логично и в съответствие с поставените задачи на 17 стр., подробно онагледени с таблици и фигури.

Обсъждането е представено на 19 стр. в съответствие с поставените задачи и получените резултати. Получените собствени данни са задълбочено анализирани и съпоставени умело с данните от литературата. Анализирана

е подробно промяната в качеството на живот и болковия синдром при болните с авансирал карцином на панкреаса, третирани с ФУХ. Броят на пациентите, включени в проучването, не позволява да се правят категорични изводи относно преживяемостта, затова изследването на този показател не е част от задачите, заложи в проучването. Въпреки това данните за преживяемостта при 30-те пациенти с авансирал рак на панкреаса, третирани с ФУХ, са съпоставими с и дори надвишават средните стойности, посочени в литературата.

Направените 11 извода са добре обосновани, съответстват на поставените задачи и получените резултати.

Приноси от теоретично-научен характер

Направени са базисни проучвания за безопасността и сигурността на фокусираната ултразвукова хирургия при използването ѝ за лечение на пациенти с авансирал рак на панкреаса.

Приноси от научно-практичен характер

Разработен е и е внедрен алгоритъм за селекция на болни с авансирал рак на панкреаса, подходящи за лечение с фокусирана ултразвукова хирургия.

Приноси от практично - приложен и внедрителски характер

1. Разработени са и са внедрени в клиничната практика анкетен метод за комплексна оценка на качеството на живот при болни с авансирал рак на панкреаса.
2. Разработен е и е внедрен в клиничната практика съвременен алгоритъм за осъществяване на интервенционална процедура - фокусирана ултразвукова хирургия, при лечение на пациенти с авансирал рак на панкреаса за първи път в България.

3. Разработен е и е внедрен в практиката метод за проследяване и оценка на качеството на живот, локалния туморен контрол и визуална аналогова скала за оценка на болковия синдром при пациенти с авансирал рак на панкреаса, подложени на термоаблация.

Научни съобщения и публикации, свързани с дисертацията

1. Публикации в издания, които са реферирани и индексирани в Scopus и Web of science – 2 бр
2. Публикации в издания, които не са реферирани и индексирани в Scopus и Web of science – 2 бр
3. Участия в научни форуми в България и в чужбина с публикувани в сборници резюмета – 10 бр

Заключение:

Карциномът на панкреаса е социално значимо заболяване с все още изключително мрачна прогноза на фона на силно увредено качество на живот на болните. В предоставения ми дисертационен труд е представен иновативен метод за лечение на пациенти с авансирал рак на панкреаса. Данните в литературата за използването на HIFU при пациенти с авансирал рак на панкреаса са все още твърде малко. Ето защо смятам, че темата на дисертационния труд е съвременна и дисертабилна, а представеният ми за рецензия дисертационен труд е с висока научна и практическа стойност.

Дисертационният труд е структуриран логично с ясно формулирани цел и задачи. В хода на изложението докторантът показва задълбочено познаване на научната литература, умение за събиране и анализиране на данни, интерпретация на получените резултати под формата на съответни изводи.

Д-р Хюлия Ферадова е млад, перспективен и силно ерудиран лекар, който прави впечатление със своето трудолюбие и професионализъм.

Едновременно с това обаче тя може да бъде определена и като изследовател, способен на самостоятелна научна работа, афинитет към новостите в медицината и творчески потенциал при внедряването им в практиката.

Предоставеният ми дисертационен труд, научната продукция и посочените факти от професионалната биография на д-р Ферадова ми дават достатъчно основание да препоръчам на многоуважаваното Научно жури да гласува положително за присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Обща хирургия“ на д-р Хюлия Ферадова.

19.07.2020г

Плевен

С уважение:.....

Чл.-кор. проф. д-р Григор Ангелов Горчев, д.м.н.